

2017. aasta üldaruande kommenteeritud kokkuvõte



Lahtiütlus

See väljaanne on üksnes teabeks ja ei esinda tingimata Euroopa Kemikaaliameti ametlikke seisukohti. Euroopa Kemikaaliamet ei vastuta selles sisalduva teabe kasutamise eest.

Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastuseid küsimustele Euroopa Liidu kohta.

Tasuta telefon (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Mõni mobiiltelefoniettevõtte ei võimalda helistada 00 800ga algavatele numbritele või küsivad selle eest tasu.

Lisateave Euroopa Liidu kohta on internetis aadressil (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on dokumendi lõpus.

2017. aasta üldaruande kommenteeritud kokkuvõtte

Viide: ECHA-18-B-06-ET

ISBN: 978-92-9020-544-9

Katalooginumber: ED-AR-18-001-ET-N

DOI: 10.2823/543459

ISSN: 2467-2890

Avaldamisaeg: aprill 2018

Keel: ET

© Euroopa Kemikaaliamet, 2018

Esikaas © Euroopa Kemikaaliamet

Kui teil tekib käesoleva dokumendi kohta küsimusi või tähelepanekuid, saate need esitada teabenõude vormil (märkige dokumendi viide ja väljaandmisaeg). Teabenõude vorm on ECHA veebilehel kontaktandmete jaotises aadressil

<http://echa.europa.eu/et/contact>

Euroopa Kemikaaliamet

Postiaadress: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Soome

Külastusaadress: Annankatu 18, Helsinki, Soome

ECHA arvudes

17 687

registreeritud ainet meie
andmebaasis

181

väga ohtlikku ainet
kandidaatainete loetelus

6,5 miljonit
klassifitseerimise ja
mürgistuse teadet
>**135 000** aine kohta

9000

kasutajatoe vastust
ettevõtetele

10 030

asutusevälist külastajat

510 000

külästust REACH 2018
veebilehekülgedel alates
oktoobrist 2014

Aastaeelarve **109**
miljonit eurot

Kommenteeritud kokkuvõte

2017. aasta oli ECHA jaoks tegevusrohke. See oli mitmeaastase tööprogrammi neljas ja strateegiliste eesmärkide rakendamise viies aasta. Läheneva REACH-registreerimise tähtpäevaga 31. mail 2018 kaasnes rohkesti ettevalmistusi ja tuge väikeste kemikaalikooste registreerijaile. Lõimitud regulatiivstrateegia saavutas täieliku toimivuse ja ECHA haldusnõukogu valis 10. tegevusaastal uue tegevdirektori.

ECHA kavandas hoolikalt strateegilist tegevust, et täita Euroopa Liidu õiguslikke kohustusi (REACH-, CLP-, biotsiidi-, PIC-määrus) ja rahvusvahelisi eesmärke, sh ülemaailmsel säästva arengu tippkohtumisel 2020. ja järgnevateks aastateks kokku lepitud eesmärke. Selle alusel määratleb amet uue aastate 2019–2021 strateegiakava.

Kogu organisatsiooni tasandil on ameti tegevus oluliselt arenenud, tänu millele saavutati ECHA nelja strateegilise üldeesmärgi konkreetsed tulemused (vt loetelu).

Kemikaalide registreerimise menetluse pidev täiustamine – alates parematest ja lihtsamatest IT-vahenditest kuni teabe selgema ja mõjusama levitamiseni – on aidanud valmistuda REACH-tähtpäevaks üha rohkematel ettevõtetel, eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKE).

ECHA lõimitud regulatiivstrateegia rakendamine on edenenud ja aidanud koondada tegevust ja ressursse parima mõju saavutamiseks. REACH-menetluste vaheline seos koos ühise sõelumisega liikmesriikides tagab, et ametiasutused tuvastavad võimalikud ohtlikud ained ja võtavad vajalikud järeelmeetmed. Amet täiustas ja ühtlustas ka oma protsesside käitamiseks vajalikke tehnilisi vahendeid.

2017. aasta põhisaavutused

Tegevus

- Suurem toetus ettevõtetele enne 2018. aasta registreerimistähtpäeva; piisavalt ressursse, et toime tulla eeldatava maksimumiga (60 000 esitamist).
- Esitamisvahendi IUCLID pilveteenuste kasutuselevõtt, mis aitab VKEdel koostada toimikuid veebis – tarkvara ei ole vaja alla laadida, parem andmeturve jt.
- Parema terviklikkuse kontrollimise vahend, mis parandab andmekvaliteeti.
- Ainete peamiste keemiliste omaduste teabe parem saamine, sh võimalike ohtude kohta ja parem nõuetele vastavus ohutu kasutuse tõendamiseks – rohkem tähelepanu on ainerühmadel ja koostööl ettevõtetega.
- Rohkem allkasutajatele suunatud ohutu kasutuse nõuandeid valdkonnaomaste kasutusalaartide ja üldiste kokkupuutesenaariumide kaudu.
- Toetus liikmesriikidele, et nad saaksid keskenduda ainetele, mis võivad olla kahjulikud töötajatele, tarbijatele ja keskkonnale.
- Jätkuv ainete asendamise edendamine, lisades autoriseerimisele kuuluvate kandidaatainete loetellu seitse uut väga ohtlikku ainet ning andes Euroopa Komisjonile prioriseerimissoovitusi.
- Arvamused ftalaatide piiramise kohta nende mõju tõttu inimeste viljakusele ja haavlitel kasutatava plii kohta, et vähendada lindude suremust märgaladel.
- Valmis 58 arvamust autoriseerimistaotluste kohta.
- Teaduslik arvamus herbitsiidi glüfosaadi ohuklassifikatsiooni kohta.
- Kaks esimest arvamust biotsiidide liidu loa kohta, mis võimaldab neil pääseda Euroopa Liidu turule.

STRATEEGILISED EESMÄRGID

- 1 Teha kvaliteetne teave võimalikult hästi kättesaadavaks, et kemikaale oleks võimalik ohutult toota ja kasutada
- 2 Innustada ametiasutusi kasutama andmeid arukalt, et tuvastada ohtlikke kemikaale ja käsitleda nende ohte
- 3 Lahendada teaduslikke probleeme, tegutsedes liikmesriikide, Euroopa Liidu institutsioonide ja muude osalejate teadusliku ja regulatiivse suutlikkuse suurendamise keskusena
- 4 Täita praegusi ja uusi õigusaktidega kehtestatud ülesandeid tulemuslikult ja tõhusalt, ühtlasi kohanedes tekkivate ressursipiirangutega

- Täiustatud IT-liidesed, mille kaudu liikmesriikide pädevad asutused saavad juurdepääsu ECHA andmetele – aine või ainerühmaga seotud regulatiivtegevus on nähtavam.
- IT-süsteemide suurem automatiseeritus, millega kaasneb parem andmeterviklikkus, standardiseeritus, lõimitavus ja juurdepääsetavus.

Juhtimine

- ECHA teaduskomitee põhjendatud teaduslikud arvamused ja tõhusam tegevus.
- Täiustatud ohutuskardid osana ECHA foorumi ja akrediteeritud sidusorganisatsioonide kooskõlastatud meetmetest, millega tagada parem jõustamine.
- Apellatsiooninõukogu selgitas õigus- ja regulatiivküsimusi, mis käsitlesid nanomaterjale, REACH-määruse ja kosmeetikatoodete seost ning allkasutajate õigusi.
- ECHA tervitas uut tegevusdirektorit ja tegi senise 10 tööaasta kokkuvõtte.
- Ametil valmis uute ruumide leidmise projekt ja sõlmiti üürileping. Uutesse ruumidesse kolimine on kavandatud 2020. aastaks.



Strateegiliste eesmärkide täitmine – 2017. aasta tulemused

ECHA on määratlenud neli strateegilist eesmärki mitmeaastases tööprogrammis aastateks 2014–2018, mille haldusnõukogu võttis vastu 26. septembril 2013. Igal aastal esitab ECHA eesmärkide saavutamise vahearuaande. 2017. aasta tulemused on järgmised.

1. eesmärk

Teha kvaliteetne teave võimalikult hästi kättesaadavaks, et kemikaale oleks võimalik ohutult toota ja kasutada

Amet mõõdab tegevust esimese strateegilise eesmärgi saavutamisel nelja näitajaga, mis võeti kasutusele 2014. aastal. Need hõlmavad registreerimistoimiku eri osi ja kvaliteediaspekte: aine identifitseerimisandmete puudused; vaheainena registreeritavate ainete teatatud kasutusvalade vastuolud; ühtsele klassifikatsioonile mittevastavuse tase; aine füüsikalise-keemiliste, keskkonnaohu ja inimtervise ohu andmete puudused. Need näitajad iseenesest ei ole teabe nõuetele vastavuse otsesed mõõdikud, kuid nendega mõõdetakse teatud tuvastatud hälbeid või ebaühtlust REACH-registreerijate esitatud andmetes, mida kontrollitakse automaatse sõelumisega. Iga tulemus väljendab sõelumise edukalt läbinud toimikute protsenti.

Pärast uue põlvkonna registreerimisvahendite (IUCLID 6 ja REACH-IT) kasutusele võtmist 2016. aasta keskel ja andmete terviklikkuse kontrollimise menetluse täiustamist on kõigi uute ja ajakohastatud toimikute registreerimisandmete kvaliteet paranenud. Sellel on otsene mõju registreerimise andmebaasi üldkvaliteedile, sest nelja näitaja arvutamine põhineb osaliselt uute või ajakohastatud toimikute protsendil.

Üldkvaliteet - esitatud teabe ühtlus ja tähenduslikkus

Võrreldes 2016. aastaga täheldati paranemist järgmistes valdkondades: aine identifitseerimisandmed (+6%), ohuteave (+6%), vaheainete kasutusvalade järjepidevus (+2%) ja ühtsele klassifikatsioonile vastavate toimikute arv (+1%).

Nõuetekohaste aine identifitseerimisandmetega oli 77% 2017. aastal sõelutud ligi 62 500 toimikust. Vaheainena registreeritavate ainete kasutusvalade järjepidevuse näitaja oli 94% kõigist vaheainete toimikutest (u 12 000). Ohuteabe näitaja oli kuni 46% kõigist juhtregistreerijate ja individuaalsetest registreerimistoimikutest (u 9500), ühtsele klassifikatsioonile vastavuse näitaja oli 97%. Sellised positiivsed suundumused näitavad selgelt, et paremale andmekvaliteedile, vahendite, menetluste ja teabevahetuse täiustamisele ning andmete terviklikkuse paremale kontrollimisele suunatud strateegia on õnnestunud.

2. eesmärk

Innustada ametiasutusi kasutama andmeid arukalt, et tuvastada ohtlikke kemikaale ja käsitleda nende ohte

ECHA teise strateegilise eesmärgi kohaselt tuleb REACH- ja CLP-määruse (klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine) kohaselt esitatud andmeid kasutada arukalt, et ametiasutused saaksid õigel ajal tõhusalt tegelda kõige ohtlikumate ainetega. Selleks võtab ECHA kasutusele kõigi REACH- ja CLP-menetluste ühised sõelumismeetodid ja hindamise, et tuvastada ained ja kasutusala, mis on kõige olulisemad ja mis võivad vajada reguleerivat meetet. Need menetlused peaksid võimaldama tuvastada ka ained, mis ei vaja edasist reguleerimist või mille korral ei ole see esmatähtis.

Leiti, et ligikaudu 69% liikmesriikide 2017. aastal sõelutud 101 aine (eraldi või rühma osana) vajasis edasisi järeelmeetmeid. Sõelumise tulemusi oodatakse veel 32 aine korral, mis jagunevad viie rühma vahel. Need ained on osa koostöömeetodi katseprojektist (COLLA). Alates eelmisest aastast sõelutakse käsitsi ka ainerühmi: neist ligikaudu 77% vajab edasisi järeelmeetmeid, üksikainetest ainult 60%. See näib kinnitavat väga ohtlike ainetega tegevuskava 2016. aasta vahearuandes leitud suundumust, et üha keerukam on leida üksikaineid, mis vajavad edasist reguleerimist, ja tõendab, mis kasu on suundumusest käsitleda seonduvate ainetega rühmi. 2017. aastal käsitsi sõelumises osalenud 22 liikmesriiki ja Euroopa Majanduspiirkonna riiki kinnitavad, et nende suur huvi tegevuse vastu püsib.

Veel on liiga vara teha järeldusi ainetega hindamise suundumuste ja tõhususe kohta, sest enamiku ainetega korral menetlus veel kestab. Alates 2012. aastast on liikmesriigid hinnanud 221 ainet ja valmis on 74 aine hindamine (30,4%). Valminud hindamistest 43% korral tuvastasid hindajad edasise regulatiivse riskijuhtimise vajaduse. Eeldatakse, et lähiaastail see protsent suureneb, sest pärast nõutava lisateabe laekumist valmib rohkem hindamisi. Järeelhindamisega seoses võib märkida, et 221 hinnatud aine 35% korral oodatakse registreerijate teabe esitamist, 7% korral toimub juba esitatud andmete tegelik järeelhindamine ja 1% on järeelduste koostamise etapis. Ülejäänud on otsuse tegemise faasis.

Kõigist hinnatavatest ainetest on ECHA nõudnud teavet 98 aine kohta. Registreerijad on esitanud kaebuse 18 ECHA otsuse kohta. 2017. aastal hindasid liikmesriigid vähem aineid (15) kui 2016. aastal (20), peamiselt raskuste tõttu sobivate ainetega lisamisel ühenduse ainehindamise plaani ja menetluses olevate juhtumite arvu tõttu.

2016. aastal tegid 13 liikmesriiki ettepanekud võtta REACH- või CLP-määruse alusel regulatiivseid riskijuhtimismeetmeid.

Viis liikmesriiki tegi ettepanekuid võtta REACH-määruse alusel regulatiivseid riskijuhtimismeetmeid. Riskijuhtimise võimaluste analüüsi järeelduste järgimise protsent suurenes 94%-ni, eelkõige seoses väga ohtlikuks aineks nimetamise või piiramisega.

Lisaks sellele näitavad positiivset suundumust ka neli järeldust vajaduse kohta välja töötada ühtlustatud klassifitseerimise ja märgistuse ettepanekud. Kaks kolmest järeldusest, mis järeelmeetmeid ei vajanud, esitati riskijuhtimise võimaluste analüüsi järeldustena, mis võib selgitada, miks ei ole veel esitatud ühtlustatud klassifitseerimise ja märgistuse ettepanekut.

See suundumus kinnitab, et enamiku riskijuhtimise võimaluste analüüsi järelduste suhtes võetakse nüüd järeelmeetmeid, kuid liikmesriikidel on vaja piisavalt aega, et muuta järeldused regulatiivse riskijuhtimise ettepanekuteks.

3. eesmärk

Lahendada teaduslikke probleeme, tegutsedes liikmesriikide, Euroopa Liidu institutsioonide ja muude osalejate teadusliku ja regulatiivse suutlikkuse suurendamise keskusena

Eesmärk on tagada, et ECHA regulatiivtegevus põhineks uusimatel teaduslikel teadmistel. Seonduv tegevus keskendub ECHA regulatiivse teadusstrateegia rakendamisele, suutlikkuse suurendamisele ja regulatiivse teaduskeskusena toimimisele.

Amet võttis regulatiivse teadusstrateegia raames kasutusele uue juhtimistsükli, millega tagatakse, et kõik teadusprojektid kuuluvad teatud huviteema alla ja nende tulemused lisavad regulatiivmenetlustele väärtust. Sotsiaal-majandusliku analüüsi teemal alustas ECHA koostöös Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga (OECD) kemikaalidega kokkupuute inimtervisemõju teadusuuringut.

Juunis avaldati kolmas kohustuslik aruanne loomkatsete alternatiivide kasutamise kohta (REACH-määruse artikli 117 lõige 3). Lisaks tegi ECHA haldusnõukogu taotlusel uuringu loomadega mitteseotud katsemetodite regulatiivse kohaldamise kohta Euroopa Liidu kemikaaliõigusaktide alusel. Uuringu aruanne avaldati novembris.

ECHA auditeeris oma pädevuste kaardistamise menetlust (esimest korda toimus see 2015. aastal), arvestades 2017. aasta audititulemusi, ja vaatab menetluse 2018. aastal audititulemuste põhjal läbi. Rühm riiklikke jõustamiskoolitajaid läbis inspektorite aastakoolituse (üksikasjalik teave on jaotises „Foorum“).

Alates REACH- ja CLP-määruse toimimise teise aruande avaldamisest (REACH-määruse artikli 117 lõige 2) 2016. aastal on ECHA lõiminud aruandes võetud kohustused oma programmitöö dokumentidesse, et tegevust saaks jälgida tavalise aastatsükli põhjal. 2017. aastal toimus sidusrühmade küsitlus teadusliku ja tehnilise toe kohta, mida ECHA pakub regulatiivkomiteede ja töörühmade protsessidele; vastused olid tüüpiliselt positiivsed (iga küsimuse kohta vähemalt 80%).

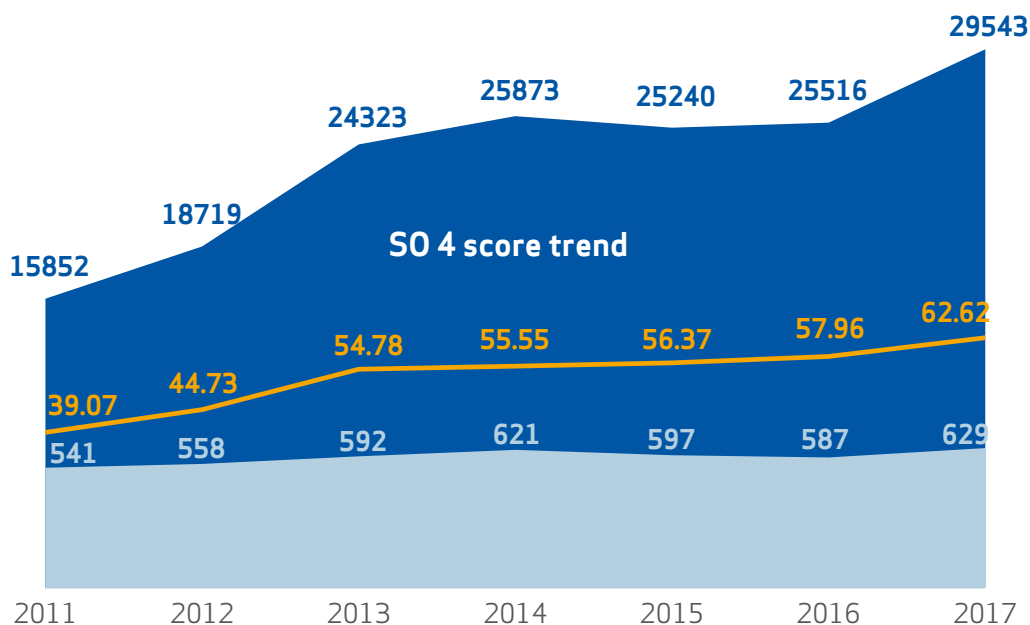
4. eesmärk

Täita praegusi ja uusi õigusaktidega kehtestatud ülesandeid tulemuslikult ja tõhusalt, ühtlasi kohanedes tekkivate ressursipiirangutega

ECHA mõõdab oma neljandat strateegilist eesmärki ja tõhususe väärtust asutusele otsuste ja arvamuste ekvivalendiga. See põhineb mitmel muutujal, millega ECHA kaalutud otsuste koguarv jagatakse aasta suurima töötajate arvuga. 2017. aastal tõendas ECHA jälle, et suudab anda rohkem tulemusi proportsionaalselt väiksemate ressurssidega, seega on ameti üldine tõhusus suurenenud.

Ameti väljund on aastate jooksul kasvanud kiiremini kui töötajate arv, mis ühtlasi on tõhususe hea näitaja. Tulemused 2017. aastal ehk aastal enne viimast, 2018. aasta registreerimistähtpäeva sarnanevad tulemustele 2012. aastal ehk aastal enne esimest REACH-registreerimistähtpäeva. Nii 2012. kui ka 2017. aastal töötles ECHA personali koguarvuga võrreldes oluliselt rohkem otsuseid. See tulemus näitab, et amet suudab hästi kavandada ja kasutada olemasolevaid ja uusi ressursse prioriteetsetes valdkondades, kus sageli esineb ajutist suurt koormust.

JOONIS 1. AASTA TÕHUSUSNÄITAJA – MITMEAASTANE SUUNDUMUS



- Total weighted decisions
- Total staff
- Decisions equivalent (No of weighted decisions/opinions divided by the maximum annual staff capacity)

OTSUSTE JA ARVAMUSTE EKVIVALENDI MEETOD

Kaalitud otsuste koguarv tähendab aasta jooksul vastu võetud otsuseid ja arvamusi, arvestades kogu menetlust kuni otsuse/arvamuse avaldamiseni, mida on kaalitud keskmise juhtumi töötlemise kestusega. Aasta suurim töötajate arv hõlmab kogu aasta jooksul töötanud põhi- ja tugitöötajaid, konsultante ja ajutisi abitöötajaid. Ameti kaalitud tootlikkuse ja aasta töötajate arvu korrelatsioon näitab ameti tõhususe suundumusi aastate vältel, st kas kaalitud väljundite arv samade või proportsionaalselt vähenevate ressursside korral suureneb või väheneb.

Aasta tõhususnäitaja arvudes

Tabel 1. Aasta tõhususnäitaja

INDEKSI SUUNDUMUS	2014	2015	2016	2017
KAALUTUD OTSUSEID KOKKU	25 873	25 240	25 516	29 543
TÖÖTAJAJD KOKKU	621	597	587	629
Otsuste ekvivalent (kaalitud otsuste/arvamuste arv jagatuna aasta suurima töötajate arvuga)	55,6	56,4	57,9	62,6

Tabel 2. Tõhususnäitaja suundumused 2014–2017

KAALUTUD OTSUSEID KOKKU - muutus (%)	-2%	1%	16%
TÖÖTAJAJD KOKKU - muutus (%)	-4%	-1,70%	7,2%
Otsuste ekvivalent - muutus (%)	1,5%	2,8%	8,1%

EUROOPA KEMIKAALIAMET
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINKI, SOOME
ECHA.EUROPA.EU